

Joensuun yhteiskoulun lukion urheilulinjan opiskelijoiden valintaperusteet

KAKOLK 15.09.2025 § 61

1435/12.00.01.05/2025

Joensuun yhteiskoulun lukiolla on urheilulinja, jolla opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä erityinen koulutustehtävä. Linjan opinnot koostuvat normaaleista lukio-opinnoista sekä urheilijalle suunnatuista urheiluopinnoista (mm. aamuvalmennuksista) sekä muista urheilijoille suunnatuista opinnoista.

Urheilulinjalle valittu opiskelija voi jättää pois 16 opintopisteen (8 entistä kurssia) edestä pakollisia lukio-opintoja suoritettuaan vähintään 24 opintopisteen edestä urheilijalle suunnattuja opintopisteitä (OKM päätös, joka koskee kaikkia erityistehtävän saaneita urheilulukioita). Opiskelijan tulee kuitenkin opiskella pakollisten aineiden opintojaksoista aina vähintään puolet ja aina vähintään kaksi opintopistettä. Ylioppilaskirjoituksiin osallistuessaan kyseisestä oppiaineesta on kuitenkin oltava opiskeltu kaikki pakolliset opintojaksot. Suomessa toimii hetkellä 15 erityistehtävän saanutta urheilulukiota. Urheilulukiot tuovat ylläpitäjälleen myös korotetun valtionosuuden (noin 1000 e/urheilulinjalainen/vuosi).

Joensuun yhteiskoulun lukion urheilulinjalle on vuosittain ollut 40 aloituspaikkaa ja tällä hetkellä voimassa olevat kriteerit on määritelty vuonna 2017. Niiden toteutumista ja tarkoituksenmukaisuutta on seurattu vuosittain. Hakijoita urheilulinjalle on ollut vuosittain lähes 90.

Urheilulinjojen tavoitteena Suomessa on OKM:n sekä kansallisen Olympiakomitean kanssa yhteistyössä järjestää opiskelijalle mahdollisimman hyvät olosuhteet yhdistää opinnot sekä urheilu ja kehittyä lukioaikana kohti huippu-urheilijan uraa, yleisesti puhutaan ns. kaksoisurasta. Joensuussa toimitaan vahvasti yhteistyössä Joensuun urheiluakatemian kanssa, joka huolehtii mm. aamuvalmennusten sekä urheilijalle suunnattujen erityispalveluiden (mm. urheilulääkäri, fysioterapiat, psyykkinen valmennus) järjestämisestä.

On tärkeää, että urheilulinjalle saadaan sellaisia opiskelijoita, joilla edellytykset kehittyä kohti huippu-urheilijan uraa on olemassa. Urheilijoilla 2. asteen yhteishaussa vaikuttavat perusasteen päättötodistus (teoria-aineet + liikunnan numero), motivaatiohaastattelu (0-3p) ja valmennuksen olosuhdepisteet (0/2) sekä urheilijan oman lajiliiton antamat pisteet urheilijalle (0-5). Urheilulukiolaisten yhteishaussa huomioitavien peruskouluarvosanojen keskiarvojen keskiarvo on ollut viime vuosina noin 9,1. Keskiarvorajaksi yhdessä peruskoulun liikunnan arvosanan kanssa on lautakunta aikoinaan määritellyt 7,1.

Kaikissa lajiliitoissa noudatetaan samaa lajiliittopisteytystä, joka on seuraava:

- 4,2 – 5

Joukkuelaji: Lajin huippulahjakkuus, ikäluokan kansainvälisellä tasolla, maajoukkueen johtavan tason urheilija. Arvioidaan myös ikäluokan maajoukkueen kansainvälistä tasoa sekä ikäluokan maajoukkueurheilijoiden määrää. Yksilölaji: Lajin huippulahjakkuus, ikäluokan kansainvälisellä tasolla, maajoukkueen johtavan tason urheilija. Arvioidaan myös ikäluokan maajoukkueen kansainvälistä tasoa sekä ikäluokan maajoukkueurheilijoiden määrää.

- 3,1 – 4,1

Joukkuelaji: Ikäluokan maajoukkueurheilija. Arvioidaan myös ikäluokan maajoukkueen kansainvälistä tasoa sekä ikäluokan maajoukkueurheilijoiden määrää. Yksilölaji: SM-mitalitaso. Arvioidaan myös ikäluokan maajoukkueen kansainvälistä tasoa sekä ikäluokan maajoukkueurheilijoiden määrää.

- 2,1 – 3,0

Joukkuelaji: Maajoukkue-ehdokas, aluejoukkueen kärkeä, seurajoukkueen kärkipäätä. Arvioidaan myös ikäluokan maajoukkueen kansainvälistä tasoa sekä ikäluokan maajoukkueurheilijoiden määrää. Yksilölaji: SM-pistesijatase, SM-mitalitason viestijoukkueen jäsen. Arvioidaan myös ikäluokan maajoukkueen kansainvälistä tasoa sekä ikäluokan maajoukkueurheilijoiden määrää.

- 1,1 – 2,0

Joukkuelaji: Aluejoukkueen keskitasoa, seurajoukkueen runkopelaaja. Yksilölaji: Lähellä SM-pistesijaa, SM-pistesijatason viestijoukkueessa.

Joensuussa ei tällä hetkellä ole ollut valintaperusteissa lajiliittopisteytyksessä alarajaa, joten huippuhyvällä keskiarvolla yhdessä muiden kriteerien kanssa on ollut teoriassa mahdollisuus päästä sisälle urheilulinjalle ilman erityistä lajiliiton antamaa hyvää pistemäärää, joka on voinut olla vaikka se alin 1,1 mikä on jo melko alhainen. Esimerkiksi Sotkamon urheilulukiossa rajana muiden kriteerien täytyessä on ollut vähintään 2,0 lajiliittopistettä ja Lahdessa 2,1. Kynnysrajaan ollaan päätyessä myös Joensuussa urheiluakatemiaa kanssa käydyn keskustelun tuloksena. Näin turvataan mm. urheilullinen taso aamuvalmennuksissa sekä urheilijan realistiset mahdollisuudet kehittyä huippu-urheilijaksi Joensuussa.

Jos urheilija ei ole päässyt urheilulinjalle, mutta kehittyy lajissaan merkittävästi lukion aikana, hänet on mahdollista siirtää urheilulinjalle myöhemmin rehtorin päätöksellä. Tilannetta seurataan vuosittain, jos paikkoja linjalla vapautuu. Asiasta käydään aina keskustelu opiskelijan sekä urheiluakatemiaa kanssa.

Valmistelija: Yhteiskoulun lukion rehtori

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

muuttaa Joensuun yhteiskoulun lukion urheilulinjan opiskelijavalinnan kriteereitä siten, että valituksi tulemiseen urheilulinjalle vaaditaan vähintään kaksi (2) lajiliiton antamaa pistettä. Muut kriteeristö (keskiarvoraja 7,1) säilytetään entisellään.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.